

TYÖTTÖMYYSKASSOJEN

Etuusopas 2019

Etuusopas 2019

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestön (TYJ) toimittama etuusopas sisältää tietoa työttömyyskassojen maksamista etuuksista. Näitä ovat työttömille maksettava ansiopäiväraha, vuorotteluvapaalla oleville maksettava vuorottelukorvaus sekä työmatka- ja muuttokuluja korvaava liikkuvuusavustus.

Yksityiskohtaisempaa tietoa etuuksista saat TYJ:n kotisivuilta osoitteesta www.tyj.fi.

Henkilökohtaiseen tilanteeseesi liittyvissä seikoissa sinua neuvoo oma työttömyyskassasi. Työttömyyskassojen yhteystiedot löytyvät oppaan lopusta.

Huomaathan, että TYJ ei käsittele etuushakemuksia. Hakemukset liitteineen tulee lähettää omaan työttömyyskassaan.

Sisältö

Työttömyyskassan jäsenyys	4
Ansiopäivärahan edellytykset	4
Määräaikaiset rajoitukset	6
Ansiopäivärahan suuruus	7
Ansiopäivärahan kesto	10
Työllistymistä edistävät palvelut	11
Työtulon vaikutus	13
Sosiaalietuuksien vaikutus ansiopäivärahaan	15
Yrittäjän työttömyysturva	16
Ansiopäivärahan hakeminen	18
Liikkuvuusavustus	20
Vuorottelukorvaus	21
Työttömyyskassojen yhteystiedot	22
Ansiopäivärahataulukko	24

Työttömyyskassan jäsenyys

Työttömyyskassojen tehtävänä on maksaa jäsenilleen ansioturva työttömyyden aikana. Työttömyyskassan jäseninä on joko työ- tai virkasuhteessa olevia palkkatyöntekijöitä tai yrittäjiä. Työttömyyskassat hoitavat lakisääteistä tehtävää ja kaikkien etuuksien saamisedellytykset on määritelty laissa. Työttömyyskassojen toimintaa valvoo Finanssivalvonta.

Työttömyyskassan jäseneksi liitytään jäsenhakemuksella. Sinun tulee jäsenyyttä hakiessasi olla palkkatyössä tai toimia yrittäjänä. Opinnot eivät estä työttömyyskassaan liittymistä. Hakemuksia ja ohjeita jäseneksi liittymisestä saat työttömyyskassoista, joiden yhteystiedot löytyvät tämän oppaan lopusta. Jos liityt samalla ammattiliittoon, voit kysyä lisätietoa myös omasta liitostasi.

Vaihtaessasi työttömyyskassaa kuukauden kuluessa, voit käyttää aikaisemmassa kassassa kertyneet jäsenyys- ja työskentelykaudet hyväksi uudessa kassassa.

Ansiopäivärahan edellytykset

Voit saada ansiopäivärahaa työttömyyskassasta, jos

- olet kokonaan tai osittain työtön
- haet kokoaikatyötä ja olet ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon (TE-toimisto)
- olet työttömyyskassan jäsen
- olet täyttänyt työssäoloehdon kassan jäsenyyssajana
- olet iältäsi 17–64-vuotias (lomautustilanteessa 17–67-vuotias).

Ilmoittautuminen TE-toimistoon

Saadaksesi ansiopäivärahaa sinun on heti työttömäksi jäädessäsi ilmoitauduttava työnhakijaksi TE-toimistoon. Ilmoittautumista ei voi tehdä takautuvasti.

TE-toimisto antaa työttömyyskassalle sitovan lausunnon siitä, täyttyvätkö laissa ansiopäivärahan maksamiselle määritellyt työvoimapolitiittiset edellytykset kohdallasi. Tällainen edellytys on esimerkiksi se, oletko työmarkkinoiden käytettävissä. Työttömyyskassa voi maksaa ansiopäivärahaa vain, jos TE-toimiston lausunto on esteetön.

Tarkempaa tietoa työvoimapolitiittisista edellytyksistä ja työnhakijaksi ilmoittautumisesta saat TE-toimistosta tai osoitteesta www.te-palvelut.fi. Ilmoittautumisen jälkeen on tärkeää noudattaa TE-toimiston antamia ohjeita ja päivämääriä työnhaun voimassa pitämiseksi.

Palkansaajan jäsenyys- ja työssäoloehto

Palkansaajan työssäoloehdon pituus on 26 kalenteriviikkoa. Työssäoloehto voi siis lyhimmillään täytyä noin kuudessa kuukaudessa.

Työssäoloehto kerryttää jokainen työviikko, jolloin työtä on ollut vähintään 18 tuntia ja työstä on maksettu työehtosopimuksen mukainen palkka. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, kokoaikatyön palkan on vuonna 2019 oltava vähintään 1 211 euroa kuukaudessa.

Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, mutta työssäoloehdon tulee täytyä tarkastelujakson aikana. Tarkastelujakso on 28 kuukauden mittainen ja se lasketaan taaksepäin työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumisesta lukien.

Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain, jos työssäoloehto täytyy kassan jäsenyysaikana. Jäsenyysaikaa on siis oltava vähintään 26 viikkoa.

Työssäoloehdon 28 kuukauden tarkastelujaksoa voidaan pidentää muun muassa sairauden, asevevöllisuuden, vuorotteluvapaan, apurahakauden, lapsen syntymän ja alle 3-vuotiaan lapsen hoidon tai TE-toimiston kanssa sovitun työllistymistä edistävän palvelun perusteella. Tarkastelujaksoa pidennetään enintään seitsemän vuotta.

Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, jos olet poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä tai toimit palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena rittäjänä yli 18 kuukautta. Tällöintyöttömyyskassa voi maksaa ansiopäivärahaa vasta, kun työssäoloehto on täytynyt uudelleen.

Työssäoloehdon kertymisessä on poikkeuksia muun muassa silloin, jos työskentelet työaikajärjestelyiltään poikkeavalla alalla (esim. opetustyössä oppilaitoksessa tai luovassa työssä), kun työtä tehdessä maksetaan osasairauspäivärahaa tai kun työhön on saatu palkkatukea.

Määräaikaiset rajoitukset

Ansiopäivärahaoikeuden alkaessa asetetaan omavastuu aika, jonka ajalta ei makseta etuutta. Lisäksi työsuhteen päättymiseen liittyvä taloudellinen etuus tai omasta irtisanoutumisesta seuraava karenssiaika voivat siirtää ansiopäivärahaoikeuden alkamista.

Taloudellisen etuuden jaksotusaika ja karenssi voivat kulua yhtä aikaa. Omavastuu aika alkaa sen sijaan kertyä vasta mahdollisen karenssi- ja/tai jaksotusajan jälkeen.

Omavastuu aika

Omavastuu aika on viiden arkipäivän (ma-pe) mittainen. Se asetetaan, kun ansiopäivärahan enimmäismaksuaika alkaa alusta, pääsääntöisesti kuitenkin enintään kerran vuodessa. Omavastuuajan tulee täytyä kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana.

Taloudellisen etuuden jaksotus

Työnantajan maksama työsuhteen päättymiseen liittyvä taloudellinen etuus jaksotetaan viimeisestä työsuhteesta lasketun päivämäärän perusteella. Jaksotusajalta ei makseta ansiopäivärahaa.

Esimerkki jaksotuksesta

Hakijan päiväpalkka on 100 €. Hänelle maksetaan työsuhteen päättyessä 5 000 € ns. kultaisena kädenpuristuksena.

Korvaus jaksotetaan päiväpalkan mukaan:

$5\,000\text{ €} / 100\text{ €} = 50$. Näin hakijalle ei makseta päivärahaa 50 päivän (ma-pe) ajalta työsuhteen päättymisestä lukien.

Karenssiajat

Jos olet itse aiheuttanut työsuhteen päättymisen tai kieltäydyt työstä, koulutuksesta tai työllistymissuunnitelman laatimisesta, voi seurauksena olla TE-toimiston määräämä korvaukseton määräaika eli ns. karenssiaika. TE-toimisto antaa karenssiajasta työttömyyskassalle sitovan lausunnon, joka estää ansiopäivärahan maksamisen kyseiseltä ajalta.

Ansiopäivärahan suuruus

Voit arvioida ansiopäivärahasi määrän oppaan lopussa olevan taulukon tai osoitteesta www.tyj.fi löytyvän päivärahallaskurin avulla.

Ansiopäivärahan suuruus lasketaan työttömyyttä edeltävän, vähintään työssäoloehdon täyttävän ajan vakiintuneesta palkasta. Ansiopäivärahan laskemisessa huomioidaan palkat sellaisilta kalenteriviikoilta, joilta työssäoloehto kertyy.

Palkkatulosta vähennetään lomaraha ja lomakorvaus. Näiden erien lisäksi tehdään vähennys, joka määräytyy vuosittain palkansaajan työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksujen sekä sairausvakuutuksen päivärahamaksun perusteella. Vähennys on 4,24 % vuonna 2019 täytyvissä työssäoloehdoissa.

Ansiopäiväraha muodostuu perusosasta, ansio-osasta ja lapsikorotuksista.

- Perusosa on vuosittain kansaneläkeindeksin mukaan vahvistettavan peruspäivärahan suuruinen. Peruspäiväraha on 32,40 € vuonna 2019.
- Ansio-osa on 45 % päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Jos kuukausipalkka ylittää taitekohdan (3 078 € vuonna 2019), ansio-osa on ylimenevältä osalta 20 %.
- Lapsikorotusta voi saada alle 18-vuotiaasta huollettavasta lapsesta. Lapsikorotukset ovat vuonna 2019 yhdestä lapsesta 5,23 €, kahdesta lapsesta 7,68 € ja kolmesta tai useammasta lapsesta 9,90 €.

Ansiopäiväraha on veronalaista tuloa ja sitä maksetaan viideltä päivältä viikossa.

Täysi ansiopäiväraha lapsikorotuksineen voi enimmillään olla 90 % päivärahan perusteena olevasta päiväpalkasta. Ansiopäiväraha on kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun peruspäivärahan suuruinen.

Esimerkki ansiopäivärahan laskemisesta

Kuukausipalkka	2000,00 €
- 4,24 %:lla alennettu kkpalkka 2000 – (2000 x 0,0424)	1915,20 €
- päiväpalkka 1915,20 / 21,5	89,08 €
- ansio-osa 0,45 x (89,08 – 32,40)	25,51 €
- ansiopäiväraha 32,40 + 25,51	57,91 €
ansiopäiväraha kuukaudessa (x 21,5) =	1245,07 €

Aktiivisuusedellytys

Ansiopäivärahan saajan aktiivisuutta seurataan 65 maksupäivän jaksoissa. Ensimmäinen tarkastelujakso alkaa, kun sinulle aletaan maksaa päivärahaa.

Mikäli et täytä aktiivisuusedellytystä tarkastelujaksolla, työttömyysetuutesi tasoa leikataan 4,65 % seuraavan 65 etuuden maksupäivän eli noin kolmen kuukauden ajan. Leikkaus vastaa yhtä korvauksetonta päivää kuukaudessa.

Aktiivisuusedellytys täyttyy, jos olet 65 maksupäivän aikana joko

- työskennellyt yhteensä 18 tuntia tai
- ansainnut yritystoiminnassa vähintään 246 euroa (vuonna 2019) tai
- ollut vähintään viisi päivää työllistymistä edistävässä palvelussa tai muussa työllistymistä tukevassa palvelussa tai toiminnassa tai
- opiskellut vähintään viisi päivää enintään kuusi kuukautta kestävässä opinnoissa tai
- opiskellut vähintään viisi päivää sivutoimisissa opinnoissa (huomioidaan enintään kuuden kuukauden opintojen ajalta) tai
- ollut vähintään viiden päivän ajan rekrytointikokeilussa tai rekrytointikoulutuksessa.

Yhdistelmiä edellä mainituista aktiivisuuden tavoista ei voida laskea yhteen.

Tietyissä tilanteissa aktiivisuusedellytyksen ei tarvitse täyttyä. Aktiivisuutta ei seurata esimerkiksi silloin, jos olet hakenut työkyvyttömyyseläkettä ja odotat eläkeyhtiön päätöstä tai työskentelet omais- tai perhehoitajana.

Ansiopäivärahan uudelleen laskeminen

Ansiopäiväraha lasketaan uudelleen, kun 26 kalenteriviikon työssäoloehto täyttyy. Uusi päivärahan taso lasketaan, vaikka entistä päivärahakautta ei vielä ole maksettu loppuun. Ansiopäiväraha lasketaan pääsääntöisesti kuitenkin enintään kerran vuodessa.

Jos enimmäismaksuaikasi ei ole täyttynyt ennen, kun työssäoloehtosi täyttyy uudelleen, uusi ansiopäivärahasi on vähintään 80 % aiemmin maksetusta ansiopäivärahasta.

Jos olet täyttänyt 58 vuotta silloin, kun työssäoloehto täyttyy uudelleen, tai jos työssäoloehto on täyttynyt ikääntyneitä koskevan työllistämismääräyksen perusteella järjestetyssä työssä, ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa ei lasketa uudelleen, ellei palkka ole noussut.

Ansiopäivärahan kesto

Ansiopäivärahan enimmäismaksuaika riippuu työhistorian pituudesta ja iästä seuraavasti:

Työhistoria:	Ikä	Enimmäiskesto
Enintään kolme vuotta	-	300 päivää
Yli kolme vuotta	-	400 päivää
Vähintään 5 v. viim. 20 v. aikana	Vähintään 58 v.	500 päivää

Ansiopäivärahaa maksetaan viideltä päivältä viikossa, joten 500 päivää vastaa noin vuotta ja 11 kuukautta, 400 päivää noin vuotta ja kuutta kuukautta ja 300 päivää noin vuotta ja kahta kuukautta.

Enimmäismaksuaika alkaa alusta silloin, kun täytät 26 kalenteriviikon työssäoloehdon uudelleen. Työhistoria- ja ikäedellytys tutkitaan jokaisen enimmäisajan alkaessa.

Jos työttömyytesi jatkuu enimmäismaksuajan täytyttyä, voit hakea työmarkkinatukea Kelasta.

Lisäpäiväoikeus

Ansiopäivärahaa voidaan maksaa enimmäismaksuajan jälkeen 65 ikävuoteen saakka niin sanottuina lisäpäivinä, jos

- olet syntynyt vuosina 1950–1954 ja täytät 59 vuotta ennen kuin enimmäismaksuaikasi täyttyy
- olet syntynyt vuosina 1955–1956 ja täytät 60 vuotta ennen kuin enimmäismaksuaikasi täyttyy tai
- olet syntynyt vuonna 1957 tai sen jälkeen ja täytät 61 vuotta ennen kuin enimmäismaksuaikasi täyttyy.

Lisäksi edellytetään, että olet työskennellyt vähintään viisi vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

Vuosina 1950–1957 syntynyt henkilö voi halutessaan siirtyä lisäpäiviltä vanhuuseläkkeelle ilman varhennusvähennystä 62-vuotiaana.

Työllistymistä edistävät palvelut

TE-toimisto voi ohjata työnhakijan työllistymistä edistäviin palveluihin, joiden ajalta maksetaan ansiopäivärahaa.

Työttömyyskassa maksaa työllistymistä edistäviin palveluihin osallistuvalle sitä ansiopäivärahaa, johon hänellä olisi oikeus työttömänä ollessaan. Lisäksi työllistymistä edistävän palvelun ajalta voi olla mahdollisuus korotettuun ansio-osaan ja kulukorvaukseen.

Työllistymistä edistäviä palveluita ovat työnhakuvalmennus, uravalmennus, kokeilu (ei kuitenkaan rekrytointikokeilu), työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu ja kuntouttava työtoiminta.

Ansiopäivärahan enimmäisaika kuluu myös työllistymistä edistävien palvelujen aikana. Työttömyysetuutta maksetaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta karenssi- tai omavastuuajasta huolimatta.

Saat lisätietoja työllistymistä edistävästä palveluista ja niihin hakeutumisesta TE-toimistoista tai osoitteesta www.te-palvelut.fi.

Korotettu ansio-osa ja kulukorvaus

Useimpien työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksetaan ansiopäivärahan lisäksi korotettua ansio-osaa ja kulukorvausta. Poikkeuksellisesti omaehtoisten opintojen ajalta maksetaan korotettu ansioosa, mutta ei kulukorvausta.

Voit arvioida korotetun ansio-osan vaikutusta ansiopäivärahaasi oppaan lopussa olevan taulukon tai osoitteesta www.tyj.fi löytyvän päivärahallaskurin avulla.

Kulukorvauksen suuruus on yhdeksän euroa päivältä ja se on verotonta tuloa.

Korotettua ansio-osaa maksetaan palvelun ajalta enintään 200 päivältä.

Muu opiskelu

Voit opiskella sivutoimisesti tai lyhytkestoisesti saadessasi ansiopäivärahaa. Opinnot eivät tällöin vaikuta päivärahaoikeuteen tai päivärahan määrään. Päätoimiset opinnot estävät päivärahan maksamisen, ellei kyse ole TE-toimiston kanssa sovitusta omaehtoisista opinnoista.

Sivutoimiset opinnot tarkoittavat opintoja, jotka eivät ole esteenä kokoaikatyön vastaanottamiselle. Lyhytkestoinen opiskelu tarkoittaa enintään kuusi kuukautta kestäviä opintoja.

TE-toimisto tutkii opintojen vaikutuksen päivärahaan. Saat lisätietoa asiasta TE-toimistoista tai osoitteesta www.te-palvelut.fi.

Työtulon vaikutus

Ansiopäiväraha maksetaan soviteltuna, jos olet työllistynyt osittain. Sovitellussa päivärahasa on huomioitu työtulon vaikutus.

Sovitellun ansiopäivärahan maksaminen osa-aikatyön, enintään kaksi viikkoa kestävänsä kokoaikatyön ja lomautuksen ajalta edellyttää, että työtä tehdään enintään 80 % alan enimmäistyöajasta. Jos sinut on lomautettu, työaika tarkastellaan kalenteriviikoittain. Jos teet osa-aikatyötä tai enintään kaksi viikkoa kestävänsä kokoaikatyötä, työaika tarkastellaan joko neljän kalenteriviikon tai kuukauden jaksolla.

Yli kaksi viikkoa kestävänsä kokoaikatyön tai yli kaksi viikkoa kestävänsä päätoimisen yritystoiminnan ajalta ei makseta ansiopäivärahaa. Maksujakson työttömyyspäiviltä maksetaan tällöin täyttä ansiopäivärahaa, ellei maksamiselle ole muita esteitä.

Jos aloitat yritystoiminnan työttömänä ollessasi, voit saada ansiopäivärahaa neljän kuukauden ajan yritystoiminnan aloittamisesta. Jos yritystoiminnasta kertyy tuloa, ansiopäiväraha maksetaan soviteltuna. Jos yritystoiminta jatkuu ja katsotaan neljän kuukauden jälkeen sivutoimiseksi, voidaan ansiopäiväraha edelleen maksaa. Päätoimiseksi yrittäjäksi katsotun oikeus ansiopäivärahaan lakkaa.

Sovitellun ansiopäivärahan suuruus

Soviteltua ansiopäivärahaa maksettaessa täydestä ansiopäivärahasta vähennetään puolet suojaosan ylittävästä työtulosta. Enintään suojaosan suuruinen työtulo ei vaikuta ansiopäivärahaan.

Tulot huomioidaan kuukauden tai neljän viikon jaksolla. Jos jakso on kuukauden mittainen, suojaosan suuruus on 300 euroa. Jos jakso on neljän kalenteriviikon mittainen, suojaosan suuruus on 279 euroa.

Työtulo huomioidaan bruttomääräisenä eli ennen verojen vähentämistä.

Soviteltua ansiopäivärahaa maksetaan jakson jokaiselta päivältä (5 pv/kalenteriviikko), ellei maksamiselle ole muita esteitä.

Päivärahan ja työtulon yhteissumma voi olla korkeintaan niin suuri, kuin päivärahan perusteena oleva palkka.

Esimerkki työtulon vaikutuksesta kuukauden sovittelujaksolla

Hakijan täysi ansiopäiväraha on 70 € / päivä. Hän tekee viikon työtä ja saa palkkaa 730 €.

Palkasta vähennetään suojaosa 300 €. Jäljelle jäävästä palkanosasta (430 €) puolet (215 €) vaikuttaa vähentävästi ansiopäivärahan määrään. 215 € jaetaan jakson työpäivillä (21,5).

Tämä summa (10 €) vähennetään hakijan ansiopäivärahasta. Ansiopäivärahaa maksetaan siis 60 €/päivä.

Sovittelun ansiopäivärahan vaikutus enimmäisaikaan

Soviteltuina maksetut ansiopäivärahapäivät kuluttavat ansiopäivärahan enimmäismaksuaikaa tavallista hitaammin.

Esimerkki enimmäismaksuajan kulumisesta sovittelun aikana

Jos kokonaan työttömän henkilön ansiopäiväraha on 50 € päivässä ja hänelle maksetaan soviteltua ansiopäivärahaa 200 € kuukaudessa, kuluu enimmäisajasta kuukauden aikana 4 päivää ($200 \text{ €} / 50 \text{ €} = 4$).

Ansiopäivärahan maksaminen lyhennettyä työviikkoa tekeville

Lyhennetty työviikko tarkoittaa, että viikossa on yksi tai useampi kokonainen lomautuspäivä. Täysiltä lomautuspäiviltä maksetaan tällöin täysi ansiopäiväraha. Ansiopäivärahan maksaminen edellyttää, että työtä tehdään kalenteriviikon aikana enintään 80 % alan enimmäistyöajasta.

Sosiaalietuuksien vaikutus ansiopäivärahaan

Sosiaalietuudet voivat vaikuttaa työttömyyskassan maksamiin etuuksiin.

Ansiopäivärahan saamisen estäviä etuuksia ovat muun muassa useat eläkkeet, sairaus- tai osasairauspäiväraha, äitiys-, isyys- tai vanhempainraha taikka kuntoutusraha.

Ansiopäivärahaa vähentäviä etuuksia ovat muun muassa osatyökyvyttömyyseläke, kotihoidon tuki tai osittainen hoitoraha. Etuudet huomioidaan bruttomääräisinä eli ennen verojen vähentämistä.

Ansiopäivärahan maksamiseen eivät vaikuta muun muassa lapsilisä, asumistuki, toimeentulotuki tai vammaistuki.

Yrittäjän työttömyysturva

Työttömyysturvalain mukaan yrittäjä on henkilö, joka tekee ansiotyötä muussa kuin työ- tai virkasuhteessa. Yrittäjänä voidaan pitää myös työsuhteessa olevaa henkilöä, joka työskentelee perheyrytyksessä. Jos työskentelet perheyrytyksessä, muistathan tarkistaa, kuulutko yrittäjän vai palkansaajan työttömyysvakuutuksen piiriin!

Yrittäjän ansiopäivärahan edellytykset

Yrittäjä voi vakuuttaa itsensä työttömyyden varalle yrittäjäkassassa. Yrittäjän ansiopäivärahan maksaminen edellyttää, että olet

- lopettanut yritystoiminnan tai työskentelysi yrityksessä on päättynyt
- ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistoon
- ollut työttömyyskassan jäsenenä vähintään 15 kuukautta
- täyttänyt 15 kuukauden työssäoloehdon kassan jäsenyysaikana
- iältäsi 17–64-vuotias.

TE-toimisto tutkii, milloin päätoiminen yritystoiminta on päättynyt.

Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun olet yrittäjäkassan jäsenenä toiminut vähintään 15 kuukautta yrittäjänä siten, että yritystoiminta on ollut laajuudeltaan olennaista. Vuonna 2019 laajuudeltaan olennaisena pidetään yritystoimintaa, jonka aikana olet eläkevakuuttanut (YEL, MYEL tai TyEL) itsesi vähintään 12 816 euron vuositulosta.

Työssäoloehtoon luetaan vähintään neljä kuukautta kestäneet työskentelyjaksot. Työssäoloehdon tulee täytyä työttömyyttä edeltäneen 48 kuukauden aikana.

Yrittäjän ansiopäivärahan suuruus ja kesto

Yrittäjän ansiopäiväraha muodostuu palkansaajien tavoin peruspäivärahan suuruisesta perusosasta, ansio-osasta ja mahdollisesta lapsikorotuksesta. Ansio-osan suuruus määräytyy työttömyysvakuutuksen perusteeksi valitun työtulon perusteella. Myös jäsenmaksun suuruus määräytyy tämän valitun työtulon mukaan.

Työtulo/vuosi	Ansiopäiväraha/pv	Ansiopäiväraha/kk
13 000 €	40 €	871 €
20 000 €	53 €	1 133 €
30 000 €	70 €	1 508 €
40 000 €	85 €	1 819 €
50 000 €	92 €	1 986 €

Yrittäjän ansiopäivärahaa maksetaan enintään 300-500 päivältä, kuten palkansaajankin kohdalla. Lisätietoa ansiopäivärahan kestosta löytyy sivulta 9. Yrittäjillä ei kuitenkaan ole lisäpäiväoikeutta kuten palkansaajilla.

Yritystoimintaan tai palkkatyöhön siirtyminen

Siirtyessäsi palkansaajasta yrittäjäksi, sinulle voidaan työttömyyden aikana maksaa ansiopäiväraha palkansaajana kertyneen työssäoloehdon perusteella, jos yrittäjän työssäoloehto ei ole täyttynyt ja yritystoiminnan aloittamisesta on kulunut alle 18 kuukautta. Voit jäädä tämän 18 kuukauden ajaksi palkansaajakassan jäseneksi tai siirtyä yrittäjäkassaan.

Siirtyessäsi yrittäjästä palkansaajaksi, sinulle voidaan työttömyyden aikana maksaa ansiopäiväraha yrittäjänä täyttyneen työssäoloehdon perusteella, jos palkansaajan työssäoloehto ei ole vielä täyttynyt. Voit jäädä työsuhteen alkaessa yrittäjäkassan jäseneksi tai siirtyä palkansaajakassaan.

Ansiopäivärahan hakeminen

Ansiopäivärahaa haetaan jälkikäteen neljän viikon tai kuukauden jaksoissa. Voit lähettää ensimmäisen hakemuksen omaan työttömyyskassaasi kassan antamia ohjeita noudattaen myös lyhyemmältä ajalta.

Hakemuslomakkeita saat TE-toimistoista, omasta työttömyyskassastasi tai verkosta osoitteesta www.tyj.fi. Tarkista omasta kassastasi myös mahdollisuus sähköiseen asiointiin.

Ansiopäivärahahakemuksen mukana tulee useimmiten toimittaa seuraavat liitteet:

- Palkkatodistus työnantajalta vähintään 26 viikon työssäoloehdon täyttävältä ajalta.
- Kopio työtodistuksesta, jos olet kokonaan työtön.
- Kopio työsopimuksesta, jos sinut on lomautettu tai teet osa-aikatyötä.
- Kopio irtisanomisilmoituksesta tai lomautusilmoituksesta.

Hakemukseen on henkilökohtaisesta tilanteesta riippuen liitettävä myös:

- Päätös sosiaalietuuden myöntämisestä, jos saat esim. eläkettä, sairaus-, äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa tai kotihoidon tukea.
- Palkkatodistus, palkkalaskelma tai muu luotettava selvitys hakujakson aikaisista tuloista, jos olet osa-aikatyössä, lomautettu tai saat tuloa yritystoiminnasta.
- Työttömyyskassa saa ennakonpidätystiedot suoraan verottajalta. Palkkaa varten annetun verokortin ennakopidätysprosenttia korotetaan vähintään 25 %:iin ansiopäivärahaa maksettaessa. Voit kuitenkin halutessasi tilata verottajalta verokortin etuutta varten ja toimittaa sen kassaan. Ansiopäivärahan ennakopidätys tehdään tällöin verokortin mukaisesti ilman prosentin korottamista.

Saat tarkemmat hakuohjeet tarvittaessa omasta työttömyyskassastasi.

Muista hakea ansiopäivärahaa kolmen kuukauden sisällä haettavan jakson ensimmäisestä päivästä.

Valituskelpoinen päätös

Kun ensimmäinen hakemus on käsitelty, työttömyyskassa lähettää sinulle päätöksen etuuden maksuperusteista, maksuilmoituksen ja jatkohakemuslomakkeen ansiopäivärahaa varten.

Jos olet tyytymätön päätökseen, voit valittaa siitä päätöksen liitteenä olevan valitusohjeen mukaisesti sosiaaliturvasioiden muutoksenhakulautakuntaan. Toimita valitus omaan työttömyyskassasi 30 päivän kuluessa siitä, kun olet saanut päätöksestä tiedon.

Lautakunnan päätöksestä voi valittaa edelleen vakuutusosastoille.

Liikkuvuusavustus

Liikkuvuusavustus korvaa työmatka- ja muuttokuluja silloin, kun vastaanotat työttömänä työn, joka sijaitsee kaukana nykyisestä asuinpaikastasi.

Voit saada liikkuvuusavustusta jo ennen varsinaisen työn alkua, jos aloitat vähintään kaksi kuukautta kestävään työsuhteeseen liittyvän koulutuksen.

Avustuksen maksaminen edellyttää, että

- edestakainen työmatkasi tai koulutukseen liittyvä matkasi on työn tai koulutuksen alkaessa (tai muuttaessasi työn perässä työstä sovittaessa) kokoaikatyössä yli kolme tuntia päivässä ja osa-aikatyössä yli kaksi tuntia päivässä
- sinulla on oikeus työttömyysetuuteen juuri ennen työn tai koulutuksen aloittamista
- työsi kestää vähintään kaksi kuukautta.

Liikkuvuusavustus on peruspäivärahan suuruinen ja sitä maksetaan enintään viideltä päivältä viikossa. Vuonna 2019 liikkuvuusavustuksen suuruus kokoaikatyöhön on noin 700 euroa kuukaudessa. Avustukseen voi lisäksi saada lapsikorotusta sekä korotusosaa matkan pituuden perusteella.

Liikkuvuusavustuksen maksamisen kesto riippuu työn kestosta seuraavasti:

Työn kesto vähintään:	Avustuksen kesto:
2 kk	1 kk
3 kk	1,5 kk
4 kk	2 kk

Hae liikkuvuusavustusta omasta työttömyyskassastasi.

Vuorottelukorvaus

Vuorotteluvapaalle jääminen edellyttää, että

- olet tehnyt kokoaikatyötä (yli 75 % alan enimmäistyöajasta)
- olet tehnyt työnantajan kanssa sopimuksen vuorotteluvapaalle siirtymisestä
- työnantaja palkkaa vuorotteluvapaan ajaksi TE-toimistossa työttömänä työnhakijana olevan henkilön
- työsuhteesi samaan työnantajaan on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 13 kuukautta ennen vuorotteluvapaan alkamista ja
- sinulla on ennen vuorotteluvapaan alkamista kertynyt vähintään 20 vuoden työhistoria.

Jos olet epävarma työhistoriaedellytyksen täyttymisestä, ota yhteyttä omaan työttömyyskassaasi. Muiden vuorotteluvapaan edellytysten osalta sinua neuvoo TE-toimisto

Vuorotteluvapaan kesto

Vuorotteluvapaa voi kestää 100–180 kalenteripäivää.
Vuorotteluvapaa tulee pitää yhdessä jaksossa.

Vuorottelukorvauksen määrä

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 70 % siitä ansiopäivärahasta, johon sinulla olisi oikeus työttömäksi jäädessäsi.
Vuorottelukorvauksen perusteena olevaa ansiopäivärahaa laskettaessa palkkatulot otetaan huomioon vuorotteluvapaata edeltäneen vähintään 52 viikon ajalta.

Hae vuorottelukorvausta omasta työttömyyskassastasi.

Tyttömyyskassojen yhteystiedot

Ammatinharjoittajien ja yrittäjien tk

Ratavartijankatu 2, 00520
HELSINKI
puh. 0800 9 0888
www.ayt.fi

Erityisalojen Toimihenkilöiden tk

Asemamiehenkatu 4, 00520
HELSINKI
puh. 09 6132 3224
www.erto.fi/palvelut/tyottomyyskassa

Erityiskoulutettujen tk Erko

Asemamiehenkatu 2, 00520
HELSINKI
puh. 09 7206 4343
www.erko.fi

IAET-kassa

Ratavartijankatu 2, 00520
HELSINKI
puh. 09 4763 7600
www.iaet.fi

JATTK-työttömyyskassa

Hietalahdenranta 13, 00180
HELSINKI
puh. 09 7206 820
www.jattk.fi

Julkis- ja yksityisalojen tk

Asemamiehenkatu 4, 00520
HELSINKI
puh. 020 690 069
www.jytk.fi

Julkisten ja hyvinvointialojen tk

PL 100, 00531 HELSINKI
puh. 010 190 300
tyottomyyskassa.jhl.fi

Kuljetusalan tk

PL 65, 00531 HELSINKI
puh. 09 613 111
www.kuljetuslantk.fi

Lakimiesten tk

Uudenmaankatu 4-6 B, 00120
HELSINKI
puh. 09 6123 067
www.lakimiestentk.fi

Suomen Yrittäjäin tk

PL 999, 00101 HELSINKI
puh. 09 6224 830
www.syt.fi

Super tk

PL 117, 00521 HELSINKI
puh. 09 2727 9377
www.supertk.fi

Sähköalojen tk

PL 774, 33101 TAMPERE
puh. 03 252 0300
[www.sahkoliitto.fi/
tyottomyyskassa](http://www.sahkoliitto.fi/tyottomyyskassa)

Teollisuuden tk

PL 116, 00531 HELSINKI
puh. 020 690 455
teollisuuskassa.fi

Terveydenhuoltoalan tk

PL 70, 00060 TEHY
puh. 09 5422 7300
www.tehytk.fi

Lääkärien tk

PL 49, 00501 HELSINKI
puh. 09 393 091
www.laakarientkassa.fi

Myynnin ja markkinoinnin ammattilaisten tk

PL 25, 00521 HELSINKI
puh. 020 690 422
www.mmakassa.fi

Opettajien tk

Pasilankatu 4 B, 00240 HELSINKI
puh. 09 2294 4100
www.opetk.fi

Palvelualojen tk

PL 93, 00531 HELSINKI
puh. 020 690 211
www.pam.fi/tyottomyyskassa

Paperityöväen tk

PL 349, 00531 HELSINKI
puh. 020 690 429
[www.paperiliitto.fi/
tyottomyyskassa](http://www.paperiliitto.fi/tyottomyyskassa)

Posti- ja logistiikka-alan tk

PL 189, 00531 HELSINKI
puh. 09 6131 1780
www.pautk.fi

Rakennusalan tk

PL 135, 70101 KUOPIO
puh. 020 690 230
rakennuskassa.fi

Suomen Elintarviketyöläisten tk

Asemamiehenkatu 2, 00520
HELSINKI
puh. 040 451 8451
www.selry.fi/tyottomyyskassa

Työttömyyskassa Finka

Kutomotie 18 B, 00380 HELSINKI
puh. 09 868 9400
finka.fi

Työttömyyskassa Pro

PL 228, 00181 Helsinki
puh. 09 1727 3444
www.prokassa.fi

Työttömyyskassa Statia

Ratamestarinkatu 11, 00520
HELSINKI
puh. 020 7289 780
www.statia.fi

Yleinen työttömyyskassa YTK

PL 100, 32201 LOIMAA
puh. 02 7607 620
www.ytk.fi

Ansiopäiväraahataulukko

Palkka / kk	Ansiopäiväraha/ kk
1 000 €	814 €
1 100 €	857 €
1 200 €	900 €
1 300 €	943 €
1 400 €	986 €
1 500 €	1 030 €
1 600 €	1 073 €
1 700 €	1 116 €
1 800 €	1 159 €
1 900 €	1 202 €
2 000 €	1 245 €
2 100 €	1 288 €
2 200 €	1 331 €
2 300 €	1 374 €
2 400 €	1 417 €
2 500 €	1 460 €
2 600 €	1 504 €
2 700 €	1 547 €
2 800 €	1 590 €
2 900 €	1 633 €
3 000 €	1 676 €
3 100 €	1 719 €
3 200 €	1 762 €
3 300 €	1 785 €
3 400 €	1 804 €
3 500 €	1 823 €
3 600 €	1 842 €
3 700 €	1 861 €
3 800 €	1 880 €
3 900 €	1 900 €
4 000 €	1 919 €